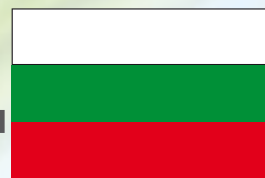

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО ВЪЗМОЖНОСТИ

ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ИНФОРМАЦИОНЕН БЮЛЕТИН

Брой 2/2018

**СДРУЖЕНИЕ
МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА ГРУПА
“ГЛАВИНИЦА - СИТОВО
КРАЙДУНАВСКА ДОБРУДЖА”**

КАК ЕВРОПЕЙСКИ ПАРИ ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ ДА СТИГНАТ ДО ВАС

ПОДХОДЪТ ЛИДЕР/ВОМР И СНЦ „МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА ГРУПА

ГЛАВИНИЦА-СИТОВО КРАЙДУНАВСКА ДОБРУДЖА“

КАКВО ПРЕДСТАВЛЯВА ОБЩАТА СЕЛСКОСТОПАНСКА ПОЛИТИКА НА ЕС?

Общата селскостопанска политика /ОСП/ се състои от група правила и механизми, които регулират производството, търговията и преработката на земеделски продукти в Европейския съюз, като се обръща повишено внимание на развитието на селските райони. ОСП е една от най-важните политики на ЕС. Това се дължи на високия ѝ дял в бюджета на ЕС, а също така и на големия брой хора и обширната територия, които са пряко засегнати от нея. Над 90% от територията на ЕС са селски райони и в тях живеят около 50% от населението.

Общата селскостопанска политика на ЕС предвижда да се вложат средства в селските райони, с цел да се предотврати рискът от разрушаване на селската среда, да се преодолее високата безработица и произтичащите от това обезлюдяване на тези територии, мигриране на младите към големите градове и застаряване на населението. За да се постигнат тези цели, националната **Програма за развитие на селските райони /ПРСР/** предвижда от една страна средства за развитие на модерно земеделие и развитие на преработвателна промишленост, а от друга страна средства за оживяване на селските райони и създаване на по-добри условия за живеене и работа.

КАК МОГАТ ОБИКНОВЕНИТЕ ХОРА И ФИРМИ, ЖИВЕЕЩИ ИЛИ РАБОТЕЩИ НА СЕЛО, ДА СТИГНАТ ДО ФОНДОВЕТЕ НА ПРОГРАМАТА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ /ПРСР/ И ОСТАНАЛИТЕ ОПЕРАТИВНИ ПРОГРАМИ?

В Европа са помислили за това как европейски средства да стигнат до хората от селата и те да ги използват за развитие на селските райони. В противовес на централизирания подход на кандидатстване и предоставяне на средства, от 1991г. в Европа се прилага и подход на децентрализирано предоставяне на средства за развитие на селските райони, известен като **Подход ЛИДЕР** /днес с ново наименование: **Водено от общностите местно развитие /ВОМР/**). Това е алтернативна форма за предоставяне на средства от **Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони**, от **Европейския социален фонд** и от **Европейския фонд за регионално развитие**, целяща европейски средства да достигат по-лесно до селските райони и повече хора в селата да се облагодетелстват от тях. Идеята на подхода ЛИДЕР/ВОМР е да се даде възможност на местните хора да определят как да вложат европейски средства в собствените си населени места, за да имат по-добро бъдеще те и техните деца, в техните села и малки градчета. Те трябва да планират обвързани действия, водещи в една посока към подобряване на условията за живот и работа на територията, на която живеят. Като си партнират местните власти, местния бизнес и гражданското общество, те отдолу-нагоре да предложат инициативи за развитие на селските територии. След това самите те масово да се включат в изпълнението на тези инициативи и по такъв начин да подобрят условията за живеене и за работа на територията на селския район.

КАКВО Е РАЗЛИЧНОТО ПРИ ФИНАНСИРАНЕ НА ПРОЕКТИ ПО ПОДХОДА ЛИДЕР/ВОМР?

Живеещите в селския район най-добре могат да преценят от какво имат нужда, какво е необходимо да се направи, за да се подобрят условията за живеене и за работа в техните села, какво е необходимо да се направи, че да се подобри икономическото развитие на територията.

Идеята на Подхода ЛИДЕР/ВОМР е да се предоставят определено количество европейски пари на населението на една територия, в случая – територията на общините Главиница и Ситово. От живеещите и работещите на тази територия се иска да вложат тези пари по най-подходящия начин, по който решат, така че да се постигне ефект на оживяване на територията, да се създадат по-добри условия за живеене и за работа на населението на тази територия. Тези пари трябва да се дадат на някакъв вид организация на местните хора, която да носи отговорността за тяхното правилно харчене в полза на селския район. Именно такива организации се явяват Местните Инициативни Групи /МИГ/, в които си партнират различните заинтересовани страни на село – публичните власти /публичен сектор/, частните икономически субекти /стопански сектор/ и гражданските организации на определена територия /нестопански сектор/.

КАКВО ПРЕДСТАВЛЯВАТ МЕСТНИТЕ ИНИЦИАТИВНИ ГРУПИ /МИГ/?

Местните инициативни групи се създават като сдружения по закона за юридическите лица с нестопанска цел, като организации в обществена полза, регистрирани на съответната територия. МИГ трябва да включва колкото е възможно повече публични, бизнес и граждански организации. МИГ трябва да обединява местните хора около общи идеи за развитие на територията, с които всички те са съгласни и ги подкрепят.

КОЙ МОЖЕ ДА ЧЛЕНУВА В МЕСТНАТА ИНИЦИАТИВНА ГРУПА?

Различни групи от населението – земеделски производители, представители на неземеделския бизнес, работещи в образованието, представители на гражданските структури, читалищни дейци. Трябва да се включат и представители на младите, на пенсионерите, на жените, представители на малцинствата – с две думи всички, които милеят за бъдещето на селския район. Те заедно обсъждат какви са проблемите на територията, какво не достига, какво трябва да се направи, за да станат населените места по-добро място за живеене и за работа. Констатираят от какво имат нужда и предлагат какво е най-добре да се финансира, за да има ефект върху повече хора. На базата на тези общи идеи за развитие на територията, МИГ изработва един програмен документ, наречен **Стратегия за водено от общностите местно развитие**. Тогава МИГ може да кандидатства за европейски пари, с които да реализира разработената от нея Стратегия.

КОЙ РЪКОВОДИ МИГ И КАК ДЕЙСТВА ТЯ?

Върховният орган на МИГ е Общото събрание. В него могат да членуват хора и фирми, които живеят или имат седалище на територията на МИГ. Общото събрание избира Управителен съвет. В него местните икономически и социални партньори и други представители на гражданското общество трябва да са равнопоставени на местните власти. Представителите на всеки един сектор /стопански, нестопански и публичен/ трябва да са до 49% от членовете на управителното тяло. Назначава се и екип от експерти, които оперативно управляват работата на МИГ. Те движат въпросите за усвояването на средствата и работят с населението.

КАК МЕСТНАТА ИНИЦИАТИВНА ГРУПА УСВОЯВА СРЕДСТВА ОТ ЕВРОПЕЙСКИТЕ ФОНДОВЕ?

МИГ кандидатства пред Управляващите органи на оперативните програми за финансиране на своята Стратегия за водено от общностите местно развитие. Ако тази стратегия бъде одобрена, МИГ получава от 2 до 6 милиона лева, с които да финансира изпълнението на Стратегията до 2020г.

КАК МИГ РЕАЛИЗИРА НА ПРАКТИКА СТРАТЕГИЯТА ЗА ВОДЕНО ОТ ОБЩНОСТИТЕ МЕСТНО РАЗВИТИЕ?

Управителният съвет на МИГ обявява конкурси за проекти, които да се финансират с тези пари. Темите на конкурсите отговарят на приоритетите и мерките, които са залегнали в Стратегията.

КОЙ МОЖЕ ДА КАНДИДАТСТВА С ПРОЕКТИ КЪМ СТРАТЕГИЯТА ЗА ДА ПОЛУЧИ СРЕДСТВА?

С проект може да кандидатстват всички организации или лица, със седалище или с постоянен адрес на територията на МИГ Главиница-Ситово Крайдунавска Добруджа. Особеното е това, че кандидатстването за проекти, които да се финансират през МИГ-а е много по-лесно, отколкото да се кандидатства на централно ниво. Работещите в офиса на МИГ имат ангажимента да консултират безвъзмездно кандидатите да си подготвят проектните предложения. После, като се спечели един проект, служителите на МИГ помагат по управлението и по отчитането на проектите.

Друга особеност, която прави по-лесен достъпа до отпуснатите на МИГ-а средства, е това, че проектите са по-малки, например може да са за 3-5 хил.лв. Теоретично максималният размер на проект може да бъде до равностойността на 200 хил.евро. За какви проекти колко трябва да бъде размера на безвъзмездната помощ се определя от местните хора и това се записва в Стратегията.

Ако Стратегията предвижда нисък допустим размер на проектите, които ще се финансират, пари ще стигнат до повече хора и обратно – може да се финансират малък брой големи проекти. Трябва да се има предвид, че някои видове дейности изискват по-голям размер на финансиране, за да са рентабилни и да се постигне очаквания от тях положителен ефект за района. Добрият компромис за какво колко да се предвиди се решава от общността.

КАКЪВ ПРОЦЕНТ ОТ ДОПУСТИМИТЕ РАЗХОДИ СЕ ВЪЗСТАНОВЯВАТ ПО ПРОЕКТИТЕ КЪМ СТРАТЕГИЯТА ЗА ВОДЕНО ОТ ОБЩНОСТИТЕ МЕСТНО РАЗВИТИЕ?

Финансовата помощ за проекти към Стратегията за водено от общностите местно развитие е в размер на:

- До 100% за проекти на общини;
- До 100% за проекти в обществен интерес, подадени от юридически лица с нестопанска цел и читалища;
- От 50% до 75% от общата стойност на допустимите разходи за проекти, подадени от частни лица или фирми.

КАКВИ ДЕЙНОСТИ СА ЗАЛОЖЕНИ ЗА ФИНАНСИРАНЕ В СТРАТЕГИЯТА ЗА ВОДЕНО ОТ ОБЩНОСТИТЕ МЕСТНО РАЗВИТИЕ НА МИГ ГЛАВИНИЦА-СИТОВО КРАЙДУНАВСКА ДОБРУДЖА?

Основната насоченост в Стратегията за водено от общностите местно развитие е към:

- **Мярка 4.1.1 Инвестиции в земеделски стопанства** – Мярката цели подобряване ефективността на земеделските стопанства с минимален стандартен производствен обем не по-малко от левовата равностойност на 8000 евро и подпомагане на местни проекти, които водят до: подобряване на цялостната дейност на земеделското стопанство, повишаване конкурентоспособността на земеделието като традиционен отрасъл на територията на МИГ; по-пълноценно оползотворяване на природо-географския потенциал, подобряване на ефективността и условията за селскостопанска дейност чрез:
  - подпомагане на нови производства, които са свързани с иновации;
  - подкрепа на земеделските стопанства в чувствителните сектори – „млечно животновъдство“, „плодове и зеленчуци“, „етерично-маслени и медицински култури“, и осигуряващи заетост;
- **Мярка 4.1.2. Инвестиции в земеделски стопанства по Тематична подпрограма за развитие на малки стопанства** - Мярката цели повишаване на жизнеспособността, ефективността и стабилността на малките земеделски стопанства с икономически размер от 6 000 до 7 999 евро, измерен в стандартен производствен обем, чрез:
  - материални и нематериални дълготрайни инвестиции, които водят до подобряване на икономическата устойчивост и производителността на стопанствата;
  - реструктуриране и развитие на наличните материални мощности;
  - въвеждането на нови технологии в производството и модернизация и на физическите активи в стопанствата;
  - насърчаване на доброто организиране на „хранителната верига“ и „късите вериги на доставка“, в т.ч. дейности за запазване качеството на продукцията и предпазарната подготовка.
- **Мярка 4.2.1 Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти** - Мярката цели модернизиране на преработващи предприятия с цел производство на качествени местни храни и продукти, създаване на работни места и стимулиране на предприятията да подобрят ефективността и конкурентоспособността си; насърчаване на пазарните взаимодействия между земеделските производители и преработвателите на земеделска продукция на територията на МИГ;

Подпомагането е насочено към модернизиране на физическите активи на предприятията и земеделски производители, преработващи земеделски продукти с цел производството на качествени продукти, включително такива свързани с къси вериги на доставка. В преработката на селскостопански продукти се създава добавена стойност към производството на суровини от традиционно развитото селско стопанство на територията на МИГ. Качествените храни са все по-търсени на пазара. Чрез прилагане на мярката ще се насърчават предприемачеството, производството на качествени продукти. Инвестиционна подкрепа насочена към преработка на селскостопанска продукция насърчава и осигуряването на заетост в територията.

- **Мярка 6.4.1 Инвестиции в подкрепа на неземеделски дейности** - Мярката цели насърчаване на разнообразяването на неземеделските икономически дейности, създаване и развитие на микропредприятия на територията на МИГ и разкриване на работни места..
- **Мярка 7.2. Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура** - Мярката има за цел да допринесе за преодоляване на изостаналостта и териториалния дисбаланс, да насърчи социалното приобщаване, намаляването на бедността и подобряване на условията и средата за икономическото развитие на територията на МИГ. Тя отговаря на заявените потребности на местната общност от създаване, развитие или подобряване на състоянието на местната инфраструктура като среда за живот, труд и икономически дейности на населението. Публичните инвестиции по мярката са планирани с цел подобряване на облика и физическата среда в част от населените места, ограничаване обезлюдяването на територията, намаляването на риска от социално изключване и подобряване на качеството на живот.
- **Мярка 7.5. Инвестиции за публично ползване в инфраструктура за отдих, туристическа инфраструктура** - Мярката цели оползотворяване на туристическите ресурси на територията на МИГ, посредством подкрепа за инфраструктура за отдих, местен туризъм, туристическа информация и малка по мащаб туристическа инфраструктура за публично ползване.
- **Мярка 19.05 Проучване, съхраняване и оползотворяване на природните ресурси и културното наследство на територията на общините Главиница и Ситово** - Целите на мярката са насочени към развитието и популяризирането на природните ресурси и културно-историческото наследство на територията на общините Главиница и Ситово. Ще се насърчи създаването на партньорства и постигане на сътрудничество между местни организации за изпълнение на дейности в областта на опазване и възстановяване на природните ресурси, съхраняване, приемственост и популяризиране на образци на материалното и нематериално културно наследство, организиране на тематични акции и събития, насочени към активизиране на местната общност и популяризиране на проектите.
- **Мярка 3.9 Уча се, за да сполуча** – Мярката цели да се подобри достъпът до качествено образование и да се насърчи социалната и образователна интеграция на деца и младежи от маргинализирани групи. Да се намали делът на ранно отпадналите от училищно образование и да се повишава образователният статус като устойчива тенденция на територията на МИГ.
- **Мярка 1.7 Приспособяване на работниците и предприемачите към промените, въвеждане на социални и нетехнологични иновации в предприятията** – Мярката цели подобряване на организацията и условията на труд в местни предприятия чрез въвеждане на нови модели и системи, трансфер на знания за въвеждане на добри практики, подобряващи ресурсната ефективност, производителността и конкурентоспособността. Повишаване на предприемаческата култура и нивото на знания и умения на работодателите, и на работниците, наетите и самостоятелно заети лица, за организацията на труда и на работните процеси, вкл. чрез нетехнологични иновации. Внедряване на социални иновации в предприятията, насочени към безопасни и здравословни условия на труд, както и усъвършенстване на системите в сферата на управление на човешките ресурси. Изграждане на умения за адаптивност към променящите се условия на икономическата и пазарна среда.

- **Мярка 2.1 Социално-трудова и здравна интеграция** – Мярката цели подобряване достъпа до заетост, социални и здравни услуги за социалното приобщаване на представители на уязвими, етнически и маргинализирани групи и създаване на условия за преодоляване на негативни стереотипи в общността.

КАКВИ СРЕДСТВА ЩЕ ПРЕДОСТАВЯ МИГ ГЛАВИНИЦА-СИТОВО КРАЙДУНАВСКА ДОБРУДЖА В ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СТРАТЕГИЯТА ЗА ВОДЕНО ОТ ОБЩНОСТИТЕ МЕСТНО РАЗВИТИЕ ПРЕЗ 2016-2020 г.

<i>МЕРКИ</i>	<i>БЮДЖЕТ НА МЯРКАТА /лева/</i>	<i>СТОЙНОСТ НА ПРОЕКТИТЕ /лева/</i>	<i>% НА ПОМОЩТА</i>	<i>РАЗМЕР НА ПОМОЩТА /лева/</i>
4.1.1 - Инвестиции в земеделски стопанства	330 500	9 779 – 391 160	50%-70%	4 889 – 97 790
4.1.2 - Инвестиции в земеделски стопанства по Тематична подпрограма за развитие на малки стопанства	201 500	2 445 – 48 896	60%-80%	1 467 – 39 116
4.2.1 - Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти	206 000	9 779 – 391 160	до 50%	4 889 – 117 348
6.4.1 – Инвестиции в подкрепа за неземеделски дейности	294 000	9 779 – 391 160	до 75%	7 334 – 97 790
7.2 - Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура	660 000	9 779 – 391 160	100%	9 779 – 195 580
7.5 - Инвестиции за публично ползване в инфраструктура за отдих, туристическа инфраструктура	117 350	19 558 – 391 160	100%	19 558 – 97 790
19.05 - Проучване, съхраняване и оползотворяване на природните ресурси и културното наследство на територията на общините Главиница и Ситово	146 450	5 867 – 391 160	60%-100%	3 520 – 68 453
3.9 - Уча се, за да сполуча	586 750	50 000 – 391 166	100%	50 000 – 100 000
1.7 - Приспособяване на работниците и предприемачите към промените, въвеждане на социални и нетехнологични иновации в предприятията	469 400	30 000 – 391 166	100%	30 000 – 100 000
2.1 - Социално-трудова и здравна интеграция	430 280	30 000 – 391 166	100%	30 000 – 150 000

КАК СЕ КАНДИДАТСТВА С ПРОЕКТИ КЪМ СТРАТЕГИЯТА ЗА ВОДЕНО ОТ ОБЩНОСТИТЕ МЕСТНО РАЗВИТИЕ?

Всяка структура от територията на МИГ Главиница-Ситово Крайдунавска Добруджа, която е допустима и иска да кандидатства за финансиране на свой проект пред МИГ, има тази възможност през периода на действие на Стратегията, в рамките на одобрените бюджети, по обявените процедури за подбор на проектни предложения по отделните мерки.

ИМА ЛИ ОПРЕДЕЛЕНА ФОРМА, В КОЯТО СЕ ПОДАВАТ ПРОЕКТИТЕ?

Потенциалните кандидати за получаване на финансова подкрепа от средствата, отпуснати за изпълнение на Стратегията /така наречените бенефициенти/ могат да подават проектни предложения във вид на формуляр за кандидатстване. Служителите на МИГ имат задължението да оказват всякакъв вид подкрепа на потенциалните бенефициенти в процеса на изготвяне и подаване на техните проектни предложения, при това напълно безплатно. Потенциалните кандидати могат да се обръщат към тях, за да споделят идеята си за проект, да потърсят консултация как да я формулират, подготвят и представят, така че да бъде приемлива и да получи подкрепа. След като набавят необходимите им документи и подготвят начален вариант на проектното си предложение, кандидатите могат да го съгласуват с експертите на МИГ, докато проекта придобие изискуемия вид.

Подаването на проектното предложение става чрез Информационната система за управление и наблюдение на средствата от ЕС в България 2020 (ИСУН 2020). Комисия, назначена от Управителния съвет на МИГ, оценява проектите и ги класира. МИГ служебно организира одобрението на проектите от Управляващия орган/Разплащателна агенция и сключва договори с одобрените кандидати.

КАК СТАВА ИЗПЪЛНЕНИЕТО И ОТЧИТАНЕТО НА ПРОЕКТ, ПОЛУЧИЛ ФИНАНСИРАНЕ?

Одобрените проекти, които се финансират по Стратегията за водено от общностите местно развитие, се изпълняват от кандидата /бенефициента/ с подкрепата на МИГ. Служителите на МИГ осъществяват наблюдение над изпълнението на проектите, извършват посещения на място за проверка на постигнатите по проекта резултати и изпращат информация за констатираното до управляващите органи. Те подпомагат одобрените кандидати при подготовката на заявки за плащане.

Всичко това прави кандидатстването и изпълнението на проекти, финансирани в изпълнение на Стратегията за водено от общностите местно развитие, много по-лесно, по-достъпно и удобно за потенциалните кандидати от селския район.

Вашите въпроси по Стратегията за водено от общностите местно развитие, за това как трябва да работи МИГ и как можете да получите финансиране на Вашите идеи, когато допринасят за осъществяване на Стратегията, можете да отправите към нас на адрес: Местна инициативна група „Главиница - Ситово Крайдунавска Добруджа“ гр. Главиница, обл. Силистра, ул. „Дунав“ №13А, тел.: 0884 459 599 факс: 08636 22 58 e-mail: mig_glavinitsa_sitovo@abv.bg; www.mig.glavinitsa-sitovo.org, www.eufunds.bg

Настоящият информационен материал е изготвен по проект "ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СТРАТЕГИЯ ЗА ВОДЕНО ОТ ОБЩНОСТИТЕ МЕСТНО РАЗВИТИЕ НА МИГ "ГЛАВИНИЦА - СИТОВО КРАЙДУНАВСКА ДОБРУДЖА" съгласно Споразумение № РД 50-34/20.04.2018 г. по подмярка 19.2 "ПРИЛАГАНЕ НА ОПЕРАЦИИ В РАМКИТЕ НА СТРАТЕГИИ ЗА ВОМР" и по подмярка 19.4 "ТЕКУЩИ РАЗХОДИ И ПОПУЛЯРИЗИРАНЕ НА СТРАТЕГИЯ ЗА ВОМР" на Мярка 19 "ВОДЕНО ОТ ОБЩНОСТИТЕ МЕСТНО РАЗВИТИЕ" от ПРСР 2014 - 2020. Стратегическа цел на Стратегията за ВОМР: "Преодоляване на дългосрочната изостаналост и постигане на устойчиво подобряващи се условия за живот, стопанска дейност, социална, образователна и трудова реализация чрез интегрирана подкрепа за обществено значими и бизнес проекти на територията за действие на МИГ "ГЛАВИНИЦА - СИТОВО КРАЙДУНАВСКА ДОБРУДЖА"